

дівчат, на відміну від юнаків, погоджуються з тим, що в Україні є гендерна нерівність (52,8% та 33,3% відповідно). Це є свідченням того, що молодь виховується у родині, де з самого раннього дитинства батьки привчають своїх дітей до майбутніх ролей, до того, що є суто „жіночим” або суто „чоловічим”.

Сучасна жінка прагне зробити кар’єру, однак в умовах конкуренції на ринку праці жінки, навіть маючи освіту не нижчу, ніж чоловіки, потрапляє під вплив певних обмежень при працевлаштуванні та призначенні на керівні посади. Більшість чоловіків ставляться до жінок як до підлеглих, але не як до конкурентів, оскільки, як вважає більшість з них, "це принизливо, якщо тебе перемагає жінка". З цим погоджуються 48,1% юнаків та 37,7% дівчат.

Незважаючи на процеси демократизації суспільних відносин, лише 59,2% юнаків вважають, що жінки повинні займати керівні посади. З цим погоджуються 92,4% дівчат, і тільки 5,6% з них прагнуть у майбутньому зробити кар’єру. Погляди студентів на це питання ідентичні з реальною картиною: кількість жінок у представницьких і виконавчих органах влади залишається дуже незначною (кількість жінок у Верховній Раді України складає лише 8,7%).

Здебільшого жінки ототожнюють себе зі шлюбом. Тобто вони вважають, що самореалізують себе як дружина, мати, берегиня. Згідно нашого дослідження, для більшості студенток, особливо старших курсів, найголовнішим у житті є влаштування сім’ї. А для юнаків, незалежно від віку, найголовнішою завжди залишається кар’єра. Чоловік-домогосподар не сприймається як норма. Досить часто він ідентифікується з невдахою (70,3%).

Аналіз всеукраїнських моніторингових досліджень та нашого анкетування, показав, що зміна соціальних ролей ще не набула широкої популярності як серед студентів, так і в суспільстві в цілому. І українська молодь, на жаль, ще не підготовлена до ролі агента змін традиційних гендерних стереотипів. Юнаки і, що особливо прикро, переважна більшість дівчат залишаються в полоні застарілих гендерно-рольових уявлень, що значно ускладнює створення в суспільстві рівних умов для самореалізації.

Жінкам треба спочатку самим усвідомити необхідність власної ролі у суспільних справах держави, позитивність жіночого втручання у політику та інші сфери. Але для цього необхідний час та відповідні дії суспільства. Тому доречним є впровадження в багатьох ВНЗ України таких курсів, як „Жінка в освіті, науці та політиці”, „Гендерна педагогіка”, „Гендерна соціологія” та інші.

Мудрян Наталья

*Харьковский национальный университет им. В.Н.Каразина
(Украина, г. Харьков)*

Музыка как средство социальной коммуникации

Музыка является основным средством эмоционального и символического воздействия в ходе социальной коммуникации между субъектами музыкальных взаимодействий. Идеи о воздействии музыки на сознание акторов встречается ещё в античной мысли (в трудах Аристотеля, Платона). Как писал Дж. Мильтон: «В музыке таится огромная сила убеждения». В эпоху общества постмодерна музыка играет ещё большую роль в коммуникационных взаимодействиях людей. Актуальность изучения данной темы связана с увеличивающимися возможностями производства и потребления продуктов музыкальной культуры.

Важной проблемой в изучении данного феномена является то, что производители-коммуникаторы (композиторы, исполнители) преследуют цель воздействовать на публику, а потребители-реципиенты (слушатели) диктуют им свои

музыкальные предпочтения. *Объект изучения:* музыкальное взаимодействие. *Предмет:* процесс и субъекты музыкального взаимодействия.

С помощью модели коммуникации Г. Лассуэла опишем процесс музыкального взаимодействия:

- 1) коммуникатор – композитор, исполнитель;
- 2) содержание сообщения – звучащая материя (мелодия, динамика, гармония, мотивы, слова из песен);
- 3) каналы передачи – различные средства коммуникации как опосредованного характера (использование технических средств), так и при непосредственном контакте (живое звучание на концертах);
- 4) аудитория – слушатели, от которых зависит выбор музыкального жанра, стиля;
- 5) эффекты воздействия музыкального сообщения на аудиторию: реакция слушателя.

Используя типологию субъектов музыкального взаимодействия Т. Адорно, предлагается вариант типологии, которая отражает современные взаимоотношения в музыкальном искусстве:

I) Творец-исполнитель – производители, которые доносят до слушателя духовное начало в виде звуковой материи. Ему необходимо обладать богатой фантазией, музыкальной грамотой, знанием музыкальных потребностей современного общества.

II) Слушатель:

- 1) сознательный слушатель – эксперт, который может выявить смысловые связи (музыкальную логику), сложную гармонию и многоголосие.
- 2) образованный слушатель – потребитель культуры, который хорошо информирован в области музыки, уважает музыку как культурное достояние;
- 3) эмоциональный слушатель – для него музыка служит высвобождением инстинктов;
- 4) неконформистский слушатель – представитель музыкальной субкультуры, предпочтения которого не соответствуют основному музыкальному течению;
- 5) развлекающийся слушатель – для него музыка является источником развлечения. По объему эта категория слушателей, как правило, является наиболее массовой.

Таким образом, взаимоотношения между производителем музыки и её потребителем указывает на наличие собственного языка взаимодействия – звуковую материю, который создаёт сложность в декодировании информации, в переводе с языка образов на понятийно-смысловой язык. Причиной этому служат различия в восприятии, связанные с воображением, жизненным опытом, индивидуальной психикой. Музыка как средство коммуникации представлена отношениями между творцом и слушателем и проходит в трех ипостасях: 1) записанные композитором ноты; 2) живое звучание; 3) взаимодействие художественных образов музыки и восприятия слушателя.

Мунтян Ирина

Одесский национальный университет имени И. И. Мечникова

(Украина, г. Одесса)

Семейно-демографический портрет и ценностные установки детей, находящихся в приюте

Как структурная социальная единица, семья отражает общее положение общества, противоречия и последствия процессов, которые в нем происходят. Современная экономическая и политическая ситуация в Украине характеризуется кризисом института семьи, который претерпевает серьезные материальные и социально-психологические трудности. Следствием этого является снижение рождаемости,